

# **Lastele investeerimine**

**Sander Pikk**

lapsevanem

**LHV**

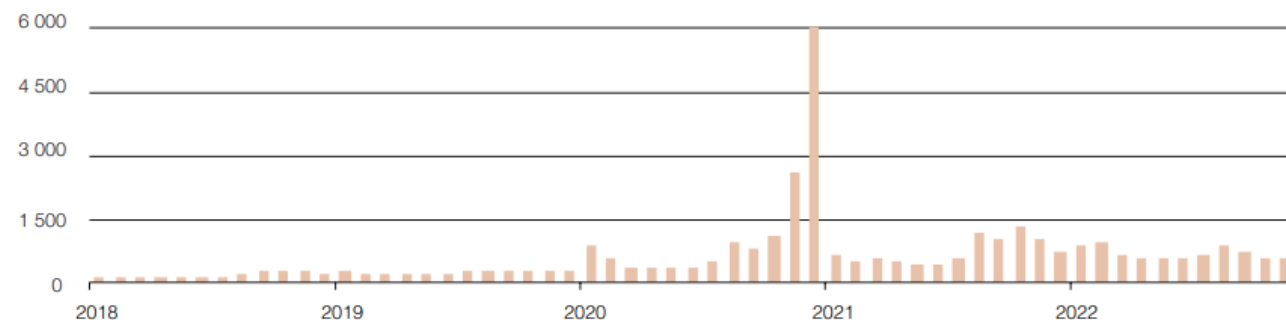
# Alustuseks

- LHV ei anna juriidilist nõu
- LHV ei anna maksunõu
- Vastutus lasub investoril (lapsevanemal)

# LHV kogemus

- Enamus kontosid avatakse esimesel eluaastal
- 88% jätkab investeerimist täisealisena
- Balti turul laste seas populaarsed viimased emissioonid ja stabiilsemalt dividende maksnud aktsiad
- Kasvukontol sarnane jaotus täiskasvanutega, kuid rohkem ka dividendifonde

Uute lapsekontode arv kuisel baasil



# Kuidas rääkida lapsele rahast?



# Rahatarkuse raamatud

- Tom õpib rahamängu
- Rikkaks saamise õpik
- Koer nimega Money
- Kuidas saada rahatargaks?
- Nõnda ma investeerin börsiaktisatesse
- Rikas isa, vaene isa
- Tuttle kaksikute raamatud
- Minu esimene raha
- Raha – kus see kasvab ja kuhu kaob?

# Rahatarkuse mängud

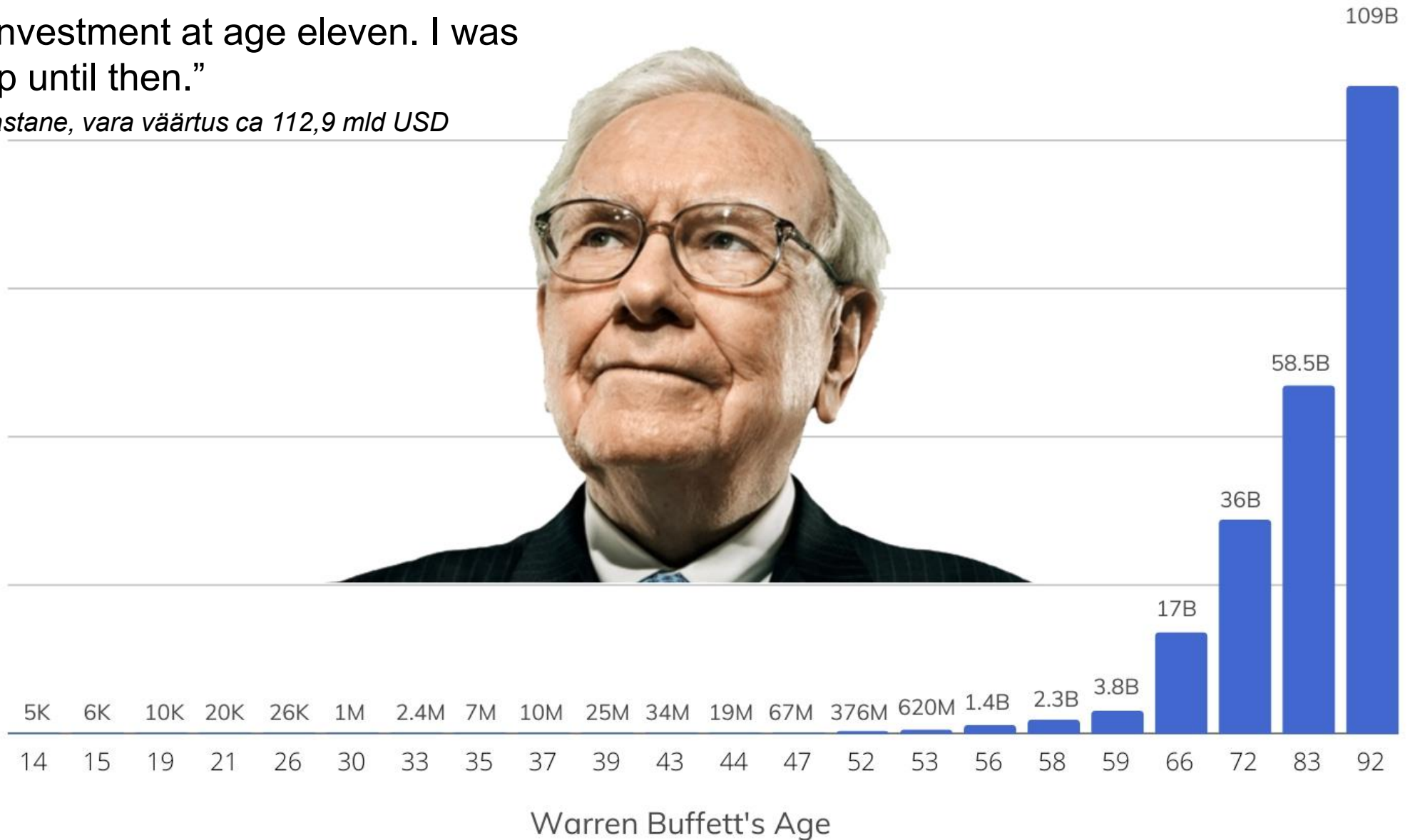
- Monopoly
- Cashflow
- Reis läbi elu
- Rahatarkuse kompass
- Pood

säästmisesse suurematesse ostudesse  
pere-eelarve planeerimisse  
rahaasjadesse **kaasa lapsi** investeerimisse  
vee- ja elektrinäitude võtmisesse

# Net Worth of **WARREN BUFFETT**

“I made my first investment at age eleven. I was wasting my life up until then.”

— Warren Buffett, 93-aastane, vara väärtus ca 112,9 mld USD



# Raha ajaväärtus

- Raha ajaväärtus: üks euro täna on väärt rohkem kui üks euro homme
- Kuna raha ostujõud aja jooksul väheneb, kaotab säästetud raha aja jooksul väärtust

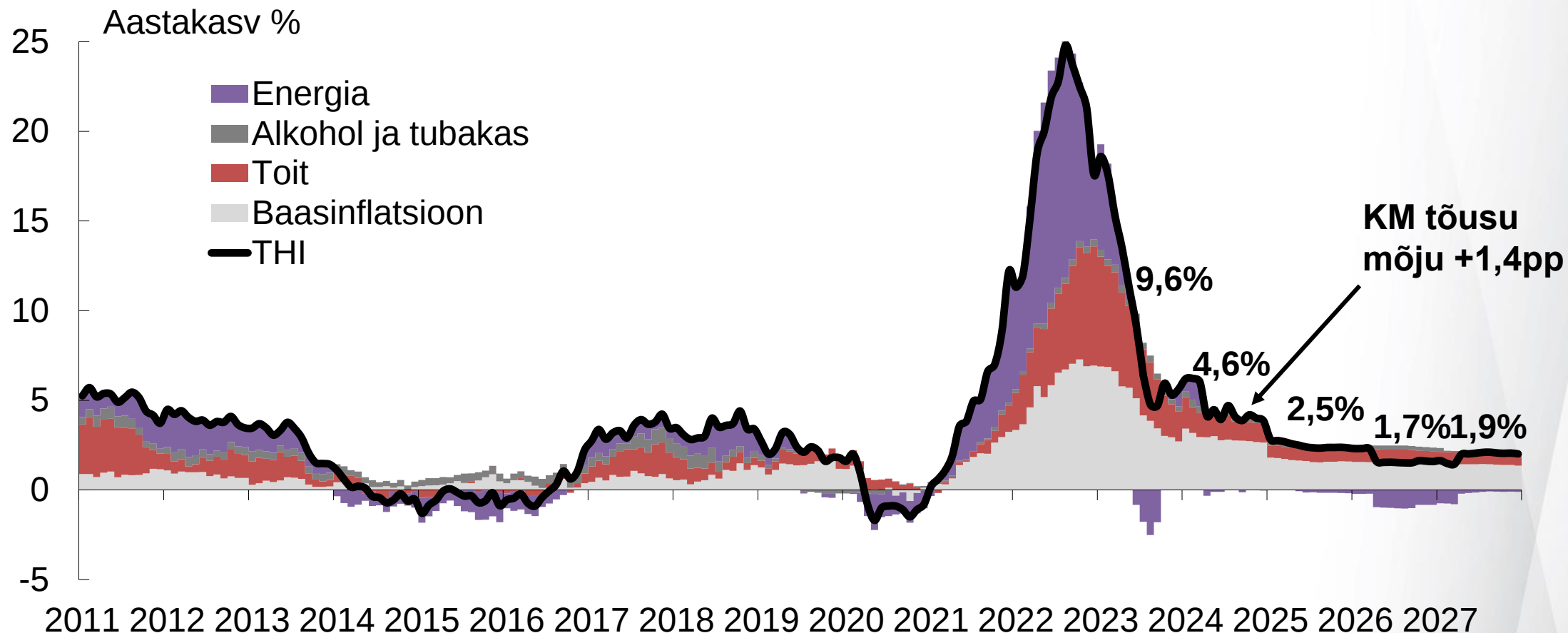
## Näide:

2013. aastal ununes pintsaku taskusse 100 eurot

2023. aastal (10 aastat hiljem) on pintsaku taskus endiselt see sama 100 eurot. Samaväärne ostujõud oleks aga 149 eurol



# Väga kiire hinnatõusu periood on läbi



Allikas: Rahandusministeeriumi prognoos

LHV

# Kuidas inflatsiooni ületada?

- Võlakirjadega
- Dividendiaktsiatega
- Kasvuaktsiatega
- Indeksifondidega

# Eesmärgi seadmine

|                                             |                               |
|---------------------------------------------|-------------------------------|
| <b>S</b> – spetsiifiline                    | kogun lapsele ülikooliks raha |
| <b>M</b> – mõõdetav                         | 18 000 eurot                  |
| <b>A</b> – saavutatav ( <i>attainable</i> ) | panen igakuiselt raha kõrvale |
| <b>R</b> – realistlik                       | $18000/18/12 = 83,33$         |
| <b>T</b> – tähtajaga                        | 19. sünnipäevaks              |

# Kolm investorit

- Alustab beebina
- Investeerib igal kuul 50 EUR
- Investeerib kuni 19. sünnipäevani

Portfelli suurus 30 016.93 EUR

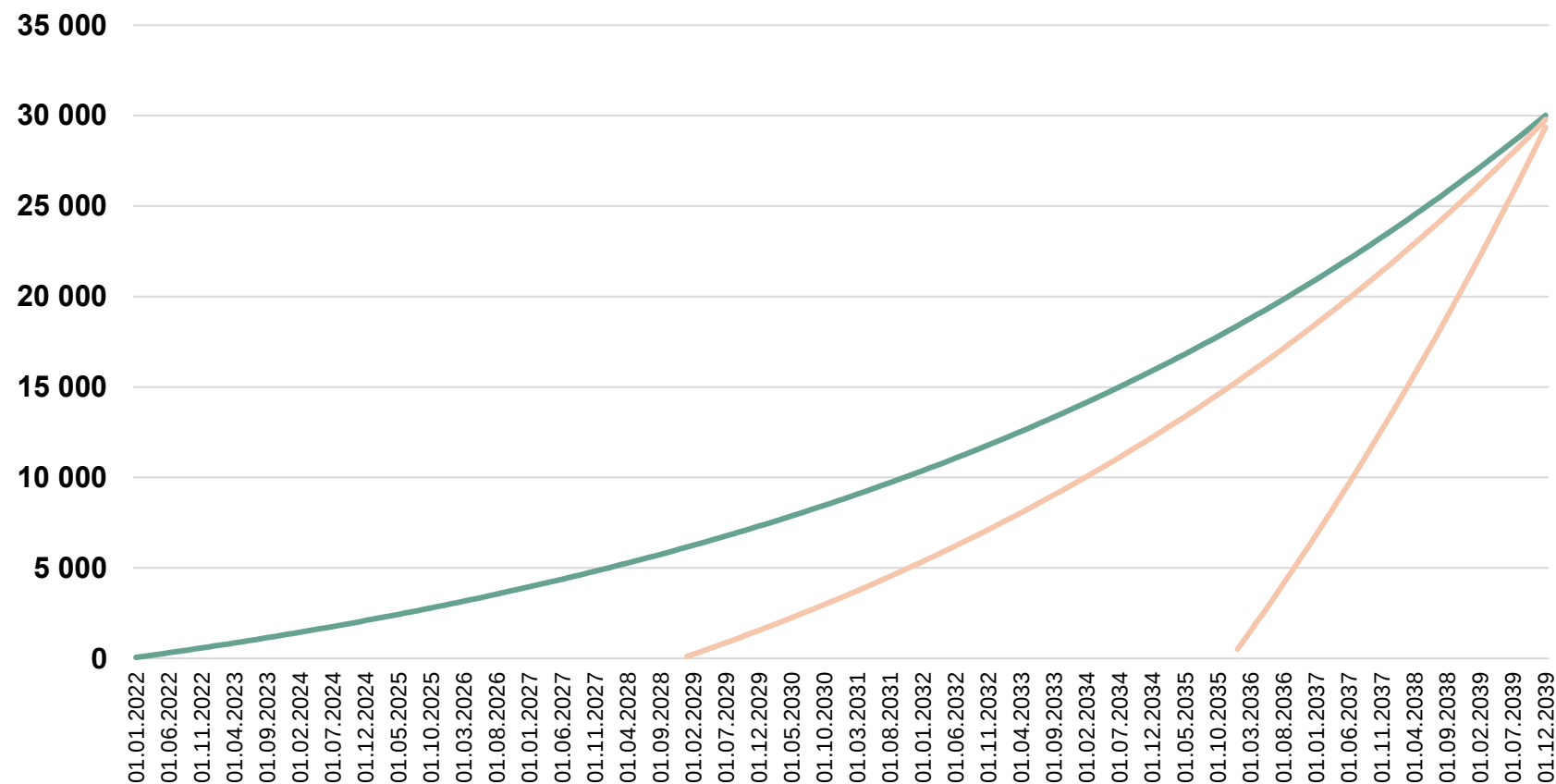
- Alustab koolilapsena
- Investeerib igal kuul 100 EUR
- Investeerib kuni 19. sünnipäevani

Portfelli suurus 29 778.29 EUR

- Alustab 15-aastaselt
- Investeerib igal kuul 500 EUR
- Investeerib kuni 19. sünnipäevani

Portfelli suurus 29 364.96 EUR

# Tempo on igaühe valida



# Eesmärgini jõudmine

- Kirjuta eesmärk üles
- Pane paika strateegia
  - Investeerin Balti dividendiaktsiatesse
  - Investeerin laiapõhjalistesse indeksifondidesse
- Alusta varakult
- Hoia kulud madalad
- Ole järjepidev



# Riski haldamine

- Lapse sünniaastal vähemalt 80% portfelist aktsiates
- Iga aastaga vähendada aktsiate osakaalu
- Viimase paaril aastal hoida aktsiates kuni 20% portfelist
- Riski vähendava instrumendina võib kasutada võlakirju (NB! Ei ole riskivabad) või tähtajalist hoiust

# Mis siis saab, kui turg kukub?



# Ostukulu keskmistamine

- Osta regulaarselt sama summa eest väärtpareid olenemata hinnast
- Hinnalanguse korral saad sama raha eest rohkem
- Strateegia ei taga kasumit, kuid võimaldab vähendada riski osta tipust
- Investor ei pea turu ajastamise pärast muretsema

# Kasvukonto

## Võimalus alustada väikeste summadega

- Minimaalne ühekordne sissemaks 1 EUR
- Mugav on investeerida otsekorraldusega, raha paigutamine valitud portfelli koosseisu alusel igal kolmapäeval.

## Mikroinvesteeringimine

- Investeeri iga kaardimaksega

## Võimalus hajutada

- Portfell on hajutatud 1–6 erineva fondi või üksikaktsia vahel
- Läbi indeksfondide võimalus omada üle 2000 aktsia

## Madalad teenustasud

- Ostutasu: 1%
- Müügitasu: 0,14%, min 9 EUR
- Haldustasu 0,02% kuus (min 0,5 EUR)
- **NB! Esimene aasta ilma haldustasuta!**
- **Alla 26 a haldustasuta!**

# Kasvukonto fondifilter



## **Automatiseerimine ja robotika**

Fond investeerib robotika ja automatiseerimise valdkonnas tegutsevatesse ettevõtetesse.

riski/tootluse profiil: 5



## **Puhta energia tootjad**

Fond investeerib puhta energia tootmise ja sellega seotud tehnoloogia arendamisega seotud ettevõtetesse (nt päikeseenergia tootjad, seadmete valmistajad - Verbund, First Solar).

riski/tootluse profiil: 6



## **Tervishoiuinnovaatorid**

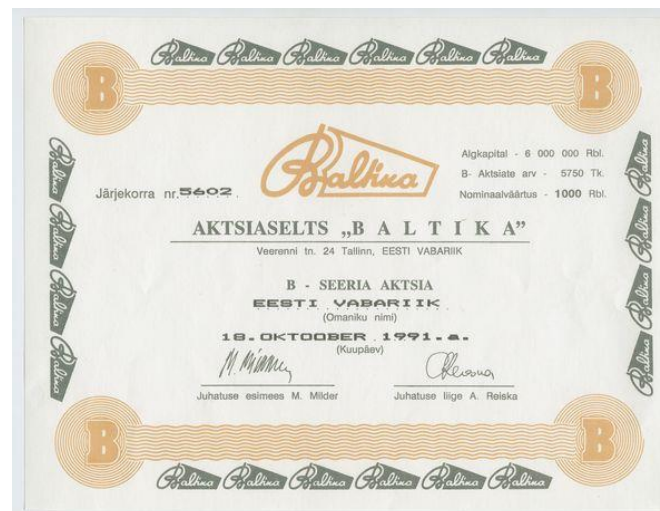
Fond investeerib tervishoiuteenuste valdkonna arendamisega seotud ettevõtetesse (nt Ablynx ja Celltrion).

riski/tootluse profiil: 5

# Balti aktsiad

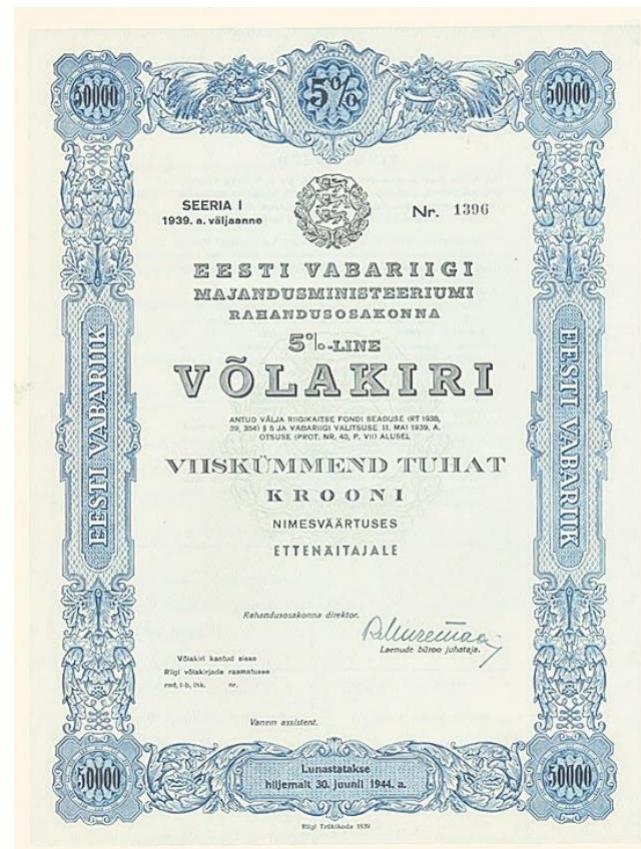
- Tuttavad ettevõtted
- **LHV-s haldustasu puudub**
- **LHV-s teenustasu puudub\***
- Kõrged dividendid
- Kõrgem regionaalne risk
- Maailma mõistes väike-ettevõtted
- Ebalikviidne turg

*\*kuni 100 tehingut kuus tasuta*

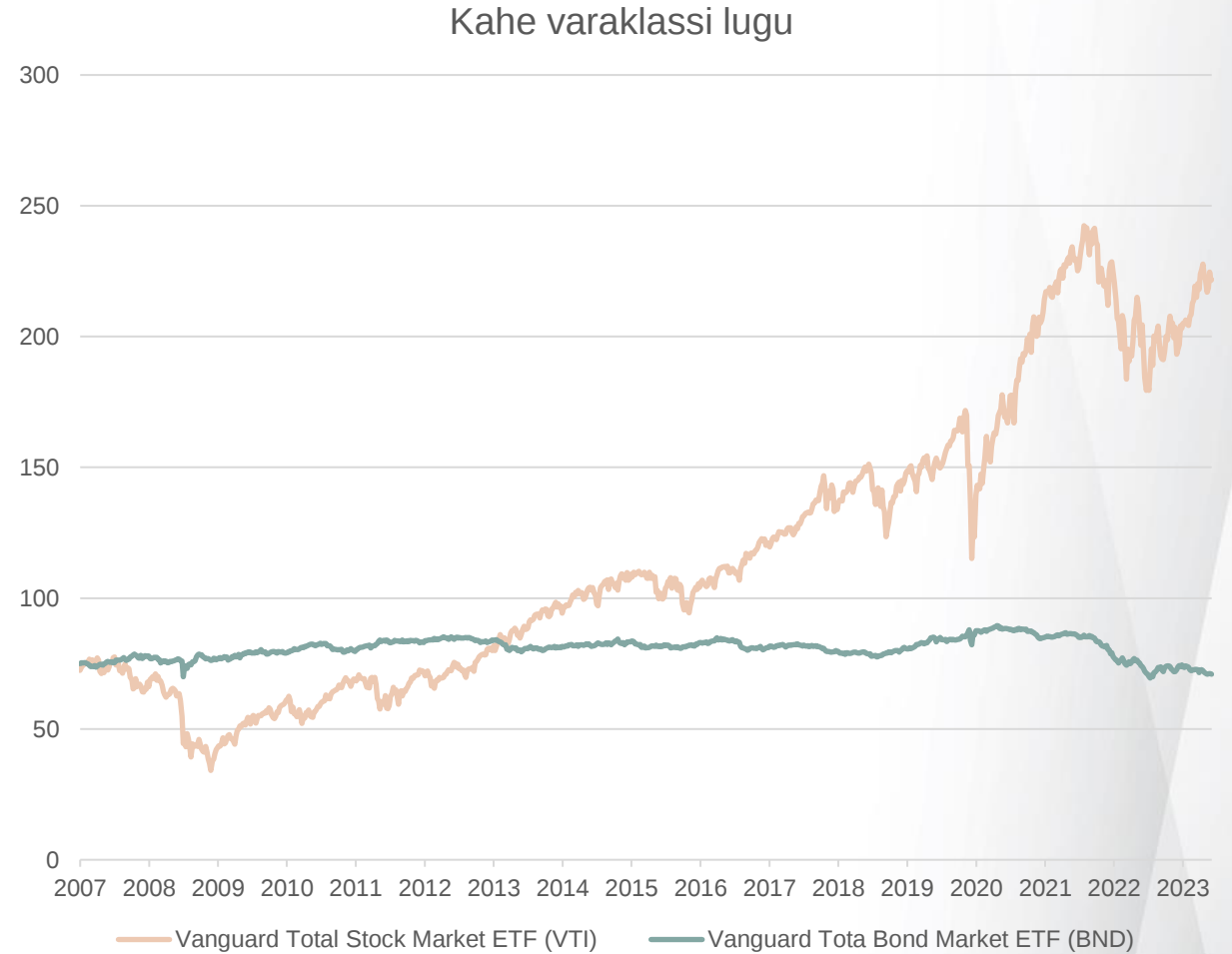
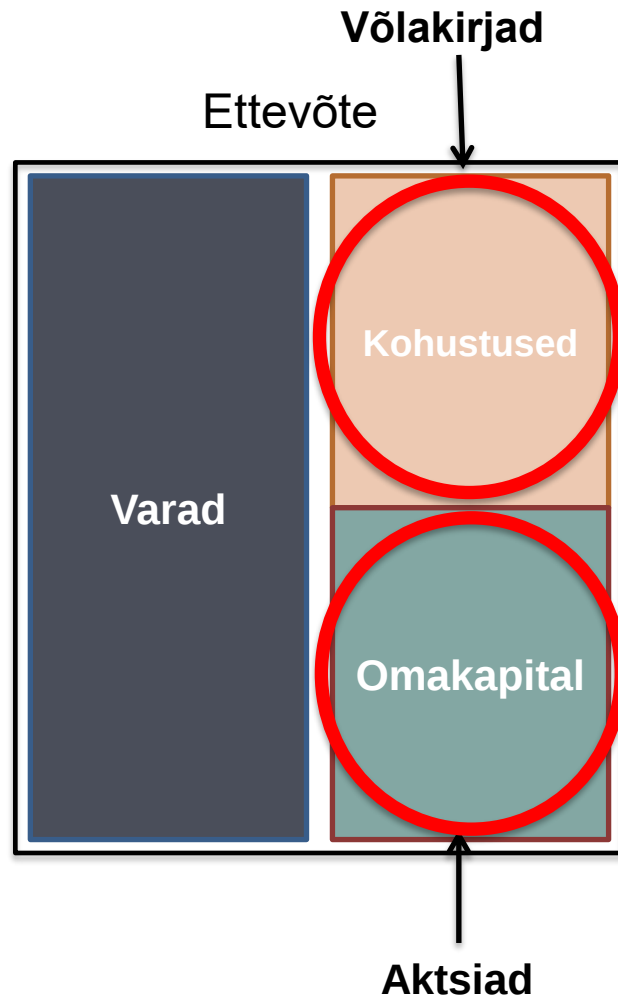


# Balti võlakirjad

- Tuttavad ettevõtted
- **LHV-s haldustasu puudub**
- Mõistlikud teenustasud
- Kõrged intressid
- Kõrgem regionaalne risk
- Maailma mõistes väike-ettevõtted
- Ebalikviidne turg



# Investeering ettevõttesse



# Perekonnaseaduse § 188

(1) Eestkostja ei või eestkostetava nimel kohtu eelneva nõusolekuta:

8) omandada ja võõrandada väärtpabereid;

aga

(1<sup>1</sup>) Kui eestkostja **omandab** väärtpaberituru seaduse § 2 lõike 1 punktides 1–5 ja 7 nimetatud **väärtpabereid eestkostetava nimel, kuid enda vahendite arvel**, ei ole nende väärtpaberite omandamiseks ja võõrandamiseks vaja kohtu nõusolekut tingimusel, et **müügist saadu jääb eestkostetava omandisse**. Esimeses lauses sätestatud kohaldatakse ka edasistele väärtpaberitehingutele müügist saadu arvel, mis on tehtud esimeses lauses nimetatud väärtpaberitega.

# Tulude deklareerimine

- Kes peab tulu deklareerima?
  - Välismaalt tulu (sh. dividende) saanud isikud
  - Investeerimiskontole sisse- ja väljamakseid teinud isikud
- Kust saada kätte vajalikud aruanded?
- Lapse teenitud tulu mõjutab vanema täiendavat maksuvaba tulu kahe või enama lapse ülalpidamise korral

# Aitäh! Küsimusi?

**Sander Pikk**  
maakleritegevuse juht

sander.pikk@lhv.ee  
680 2778

Käesolev avaldus ei ole mõeldud investeerimis- ega maksunõustamismaterjalina. Investeerimiskonto kasutaja peab ennast kurssi viima käesoleva infomaterjali aluseks oleva seadusandlusega ning kasutama vajadusel professionaalset abi.

Käesolevas seminaris esitatud materjale ei tohi käsitleda investeerimissoovituse või -nõustamisena ega kutsena väärtpaberite omandamiseks. Finantsteenuste ostmisel tutvu alati teenuse tingimustega ning konsulteerige oma finantsnõustajaga.

Fondidesse investeerimisel tutvu prospekti ja lihtsustatud prospektiga ning vaata lisainfot lhv.ee  
Investeerimisfondi eelmiste perioodide tootlus ei tähenda lubadust ega viidet fondi järgmiste perioodide tootluste kohta.

